

videre ad den Vej, nu maa man slaa ind paa en Indskrænkning af Militærudgifterne efter gensidig Overenskomst. Men det vilde være i den yderste Grad sangvinsk at tro, at en saadan Overenskomst skulde være nærliggende, at en saadan Overenskomst skulde være sandsynligere end den anden Løsning. Og hvor ofte jeg end har gentaget det, skal jeg dog ikke blive træt af at nævne det — dette, at alle de smaa neutrale Stater i Europa ere klare over dette Forhold, og deres praktiske Foranstaltninger efter som før den anden Haager-Konference vise jo, hvor klare de ere over det, hvor nødvendigt de mene det er for de neutrale Stater at skabe et effektivt Værn for deres Neutralitet. Denne Overbevisning er ikke mindre stærk hos Fredsvenerne, selv hos de radikale Fredsvener, end hos andre. Det er et enestaaende dansk Fænomen, at her et radikalt Venstre som Parti hævder den Opfattelse, at vi ikke behøve at forsvare vor Neutralitet. Man kan gaa den ganske Verden over uden at finde noget tilsvarende. Selv de Autoriteter, man fra den Side med Rette viser hen til, og som ogsaa jeg hylder som store Autoriteter paa det folkeretlige Omraade, og som hyldede samme Grundbetragtning som jeg, at det eneste rette og det eneste, der er Mening i, er selvfølgelig at bevare Freden og at gøre alt muligt for at afværge Krigsfaren, selv disse Autoriteter, som de ærede Medlemmer løfte i Guldstol den ene Dag, styrtede de i Støvet den næste Dag. En af de Dage, hvor de stærkeste Ord lød om det vanvittige for Danmark i at forsøge et virkeligt Forsvar af sin Neutralitet, døde en fremragende Folkeretslærer og en fremragende praktisk Statsmand, som i sin Gerning har bidraget meget til Fredsideens Trivsel, nemlig den russiske Statsraad Martens. Han blev i „Politiken“ blandt andet nævnt som en yderst fremragende og fortjenstfuld Fredsven. Denne Mand har skrevet en Artikel om de nordiske Rigers Neutralitet, og der har han sagt om Danmark: „Danmark vilde begaa et sandt Selvmord, dersom det vilde give Afkald paa at forsvare sit Liv, sin Uafhængighed og sin Integritet“. Dette er denne fremragende Fredsvens Mening om Danmarks Forpligtelser i Tilfælde af,

at dets Uafhængighed, dets Neutralitet bliver truet.

Forholdet er jo det, at det, man vil have os ind paa, er et fuldkommen nyt og uprøvet Eksperiment, hvis Virkning man i den nyere Tid kun har set et eneste Sted, i det Land, som de Herrer ikke ønske skal nævnes, men som jeg dog maa erindre om endnu en Gang, Korea. Kun der har man set, hvad det fører til at praktisere denne Teori. Det kan ikke nytte at ville henpege paa, at i Krigene lige siden Krimkrigen har der i Europa ikke fundet virkelige Neutralitetskrænkelse Sted. Det er ikke nogen Bekræftelse paa de Herrer Teori. De neutrale Stater have overalt i Europa sørget for at have et effektivt Forsvar rede til at forsvare deres Neutralitet. Der er i disse Begivenheder intet som helst, der kunde tyde paa eller være til Støtte for, at Forholdene vilde have udviklet sig heldigt, hvis der paa de krigsførende Magters Vej havde ligget en Stat, hvis Territorium og militære Stillinger kunde blive af Betydning under Krigen, og som var uden virkeligt effektivt Forsvar til at værgede dette Territorium og disse Stillinger. Det er en fuldkommen uprøvet Teori, som man vil have, vi skulle praktisere her i Landet, men det er min Overbevisning, at den ikke vil blive praktiseret, jeg tror ikke, man vil vove at kaste sig ind i dette Eventyr.

Der vil jo nu ikke være mange Uger, til vi faa at se, hvorledes Afgørelsen vil blive. Jeg gentager, at denne Afgørelse vil blive af den mest indgribende Betydning for vort Lands Fremtid som selvstændigt Land, for vor Stilling udadtil og for vor politiske Levedygtighed indadtil.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Borghjerg: Den højtærede Konseilspræsident sagde, at mine, som han kaldte det, ubeherskede Ytringer overfor ham var udsprungne af Galde. Den højtærede Konseilspræsident tager ganske fejl. Galden regner man som et Symbol paa Ærgrelse, Misundelse og den Slags Egenskaber. Men den højtærede Konseilspræsident maa ikke tro, at jeg misunder ham hans Stilling. Nej, det var ud fra Indignation, jeg an-